

NOVÝ KULT

SVAZEK IV * 1 KVĚTNA MCMII * SEŠIT IV

SVÁTEK REVOLUCIONÁŘŮ

ALEKO OD PRACHU ZVÍ-
ŘENÉHO POLITICKÝMI
RVAČKAMI ROSTOU ŠIKY
NAŠÍ NADĚJE. CHTĚJÍ
TAKÉ VIDĚTI V PRVNÍM
MÁJI DEN SVÉ MANI-
FESTACE. ALE NEŘÍKAJÍ:

»MANIFESTUJEME ZA OSMIHODINNOU PRACI.
MANIFESTUJEME ZA VŠEOBECNÉ HLASOVÁNÍ.
MANIFESTUJEME ZA TĚN NEB ONEN DRO-
BEČEK, JEJŽ TŘEBA SI DOBÝVATI NA SPIKLÉ
BURŽOASII.« PRAVÍ: — »PRVNÍ MÁJ JE SVÁTEK
REVOLUCIONÁŘŮ.« TYTO PAK ŠIKY JSOU
NAŠÍ ARMADOU, KTERÁ NEPOTŘEBUJE DISCI-
PLINY, PROTOŽE DIVOKÁ NAŠE KREV NAJDE
VŽDY V PRAVÝ ČAS OZVĚNU V KRVI JEJÍ.
A NAŠE KREV SE NESMÍŘUJE, ANIŽ SPOKO-
JUJE, PROTOŽE NÁŠ HLAD A NAŠE ŽÍZEŇ
AŽ NA VĚKY. JSME TU JUŽ OD KAINA A NE-
MŮŽEME VYMŘÍTI LEDA NA PRAHU ZASLÍ-
BENÉ ZEMĚ. NEBOŤ PAK SE STANOU HRÍCHY
NAŠE CNOTMI A ZLOČINY NAŠE SKUTKY
PŘÍKLADNÝMI. TOŤ JEDINÁ MOŽNÁ NAŠE
PORÁŽKA.

Tu právě anarchisté měli by ukázat, čím *pro ně* předsvědčí jest, a nejdůležitějším opovržením pronásledovatí všechny, kdož se domnívají, že přesvědčení je převlečník, jenž se včas vymění opatrně za teplý kožíšek.

2

Měla-li tedy většina anarchistických agitátorů malé pochopení pro čistotu politického charakteru, byla-li ochotna prodati se první a kterékoli straně, jež lépe zaplatí, možno přece říci, že přeběhlické jejich počínání nemělo žádných zhoubných účinků na názory většiny příslušníků anarchistického hnutí a že naopak u lidí jasně myslících a samostatných, kteří tvoří přirozeně dobrý a pevný základ pro vývoj anarchistického směru, vyvolala určitý stupeň skepse a nedůvěry, které konečně nejlépe chrání lid před lichometnými svůdci a vykořisťovateli pod jménem sou-
druhů.

Tato nedůvěra, toto zvýšené kritické stanovisko k agitátorům jest také jednou z hlavních příčin dnešní zevní stagnace v českém anarchismu, která, jak pevně doufám, nebude mu k neprospěchu. O té však promluvíme si v ně-
které kapitole příští. Rozhodně horší následky, a sice na vnitřní povahu českého anarchismu, měla ta okolnost, že jeho agitátoři neměli inteligence, která by byla zabránila mnohému zmatení pojmů a která by byla rozšiřovala anarchistické ideje důsledně i mimo organizace dělnické, rázu víceméně třídního.

Bude to jedna z nejzajímavějších kapitol budoucí historie českého anarchistického hnutí, ta, která bude pojednávati o zmatcích, jež nedobrovolně vyvolal mezi jeho přívrženci literární umělecký směr tzv. dekadentů a jeho orgán Moderní revue.

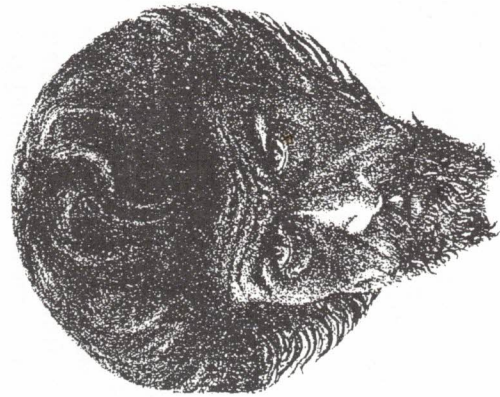
Chci v této kapitole stručně naznačiti původ tohoto zmatku, neboť ještě dnes pocítujeme mnohdy jeho účinky. Je to věc tím zajímavější, že v té podobě a v tom rozsahu objevuje se speciálně jen v hnutí českém. Vzpomínám jen, kterak udivení a vysvětlení žádostivi byli naši

spějeme? Kdo nám ručí za spokojenější život? Inteligentní, poctiví, úkoly společnosti správně chápající odpůrci, nebo nevědomí, ziskuchtiví, fondu sociálního instinktu zbavení „kamarádi“? To je snad jasné.

Pro budoucnost českého anarchistického hnutí vykonáme to nejlepší, budeme-li se snažiti v mezích své působnosti, třeba byla sebe užší, dodatí významu a váhy projevům, jež se stranám a obchodníkům nehodí do krámu; pro jeho přítomnost nemůžeme činiti více než pobízeti každého druhá, jež logického myšlení vůbec schopen, k takovému myšlení.

Organizovati nevědomce k projevům nevědomosti nebylo nikdy v našem programu, protože po společnosti na nevědomosti založené netoužíme, aniž v její možnost věřím.

Kdo chceš s námi jíti, pojď. Kdo nerozumíš našim bázním a touhám, zůstaň ve vzduchu, který my dýchati nedovedeme.

Redakce, Naším čtenářům, *Nový kult*, VI., 1904, č. 17, s. 137.

NOVÉ NÁBOŽENSTVÍ

A zase by se mohl každý přesvědčit. Profesor Masaryk mluvil opět o náboženství; na akademické oslavě Husa. A zase ta nejasnost a zase táž eskamontáž neurčitosti, jež chce nasugerovat pouze jakousi psychózu náboženskou a sama bezradně, zoufale téká z kouta do kouta v laboratoři svých náboženských hokus-pokusů, koktá nad křivulemi mrtvé chemické formulky a sama rady si neví, jedině živě cévnaté slovo ze rtů jí nevyvře, jež by skutečně dalo tušit plodnou perspektivu nějakého nového náboženství.

Prof. Masaryk konstatuje existenci náboženské krize a ta je mu důkazem, že náboženství církevní *nestačí*, ani ty různé surogáty náboženství. Já vidím náboženský nihilism, prof. Masaryk náboženskou krizi; to že je zvyklý viděti sub specie aeternitatis. Proč se usuzuje z toho, že náboženství církevní se svými surogáty *nestačí*, když právě tak dobře dle toho lze tvrditi, že náboženství se odhazuje, že s ním už doúčtovalo, že člověk počíná cítiti zdravou potřebu žiti bez náboženství a proti náboženství? Jenže prof. Masarykovi se zdá, že „pocitují se znova náboženské potřeby, že se počíná o náboženské otázky přemýšlet, uvažovat, mluvit, psát“. I když se odpočítá, co je na tom sportovní módy, uznávám, pravda, píše se, mluví se. Ale není to právě tam, kde atmosféra prosákla docela Masarykem, není to právě realism, jehož žurnály a debatní večírky rozšleptily se beznervným, přidušeným hovorem náboženských peripatetiků? A to mi nedokazuje, že by se tam cítila náboženská potřeba, že by tam byl hlad, jež chtěl být nasycen živým chlebem — mně to dokazuje pouze, že ty kruhy docela loutkově podlehly sugesci Masarykovy faty mor-

gány a vidí tam kdesi v dálkách oázu se studnicí živé vody, na konec však přeci zůstanou v písčinách ...

Nuže, nové náboženství prof. Masaryka bude „duchovním“, bude „duchovní zkušeností osobní“. A tu bych ani nepřetestoval: taková duchovní zkušenost osobní stala by se nutně u zdravé, krásné, plně rozkvetlého člověka ateismem, veselými jatkami všeho religiozního hmyzu. Nepřetestoval bych, kdybych netušil čertovo kopýtko. To „kdyby“ mně vynucuje celický duch Masarykova apoštolování, i tohohle poslední; ta celá strakatá taktika, jež jistá strašidla nechá stát v tmách zákulisí s docela neurčitými eventualitami, vystoupí-li nebo ne; zdá se vám, že konečně z ohnivého keře promluví docela obyčejný Pámbu, nevíte, jestli s tonzurou nebo Kralickou biblí pod paží... Pěkně opatrně zatím „náboženský cit bude se soustřeďovat mužnou láskou našeho spolučlověka“ — ale pojem *bůh* se neporazí; bude tu stále špinavé půjčování na úroky „věčného spasení“, nemravnost v zájmu „mravnosti“, špitální chudokrevnost humanitního ideálu, spokojená střidmost stádotvorných pastorať, tichoučká parcela pořádku s vykácelými vzdornými stromy, tvoření úřednického, přísného, prkenného občana ... realistická praxis, učiněná náboženstvím...!

A „české“ náboženství chce prof. Masaryk. Tak jako dnes realism nemá v sobě žádných potenci, jimiž by vnesl v český vzduch jisté plus, naopak je elementem morbidním, ochuzujícím, tak nově proklamované náboženství, pokud se tak může nazývat do náboženské formy naliťá neurčitost a chaotičnost, nemá žádné legitimace státi se krví a masem českého těla. Realism znamená katedrové zmoudření české kultury, nic, co by chodilo za školu a tam se to mladě porvalo a vyztekalo, nic, co by chtělo špatnou známku z mravů, jen pro tu chuť a radost z protestu, jen pro to dobývání si místa lokty, čelem, kopnutím; realismu schází všechno, co legitimuje dnes ten který prapor, vrhající se vášnivě v bitvy s jezovitstvím všech odstínů; ano, realism je jezovitství samo. A náboženství, vykonstruované z jeho praxe, politický jeho katechism stavší se niterným i společenským detektivem, to že by

mělo rozkvést v haluzích českého stromu, jako něco z jeho kořenů, takové chudokrevné, strážlivé kvítky, příliš podobné plísni...?

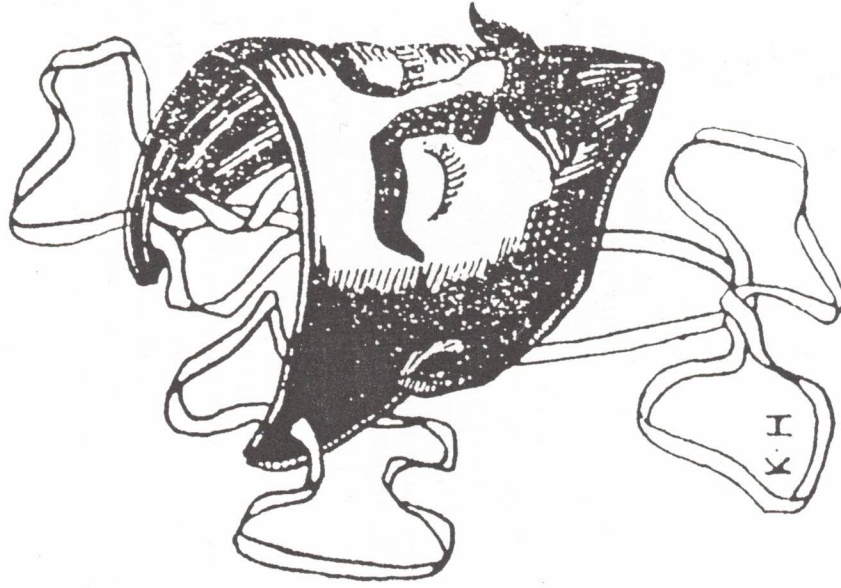
Tož, nevíme nic o tom, že by se cítila potřeba náboženství. Věříme, že byla nasugerována, a popíráme ji. Víme jen, že staré náboženství se odhazuje. Socialism ve svých počátcích byl schopen dáti zaň náhradu vyprázdněným duším. Zchátral, stal se příliš moudrým, tou najedenou moudrostí měšťáckou. Ale my, kteří jsme osvobodili všechny své smysly, oprostili se ode všech špinavých kontaktů a našli v krásné, prudce žité chvíli onu pupeční šňuru, poskytující nás s jedinou praměťí, my se díváme veselýma, nebázlivýma očima v tvář krásným nutnostem a nahražujeme z duše vykopnuté náboženství něčím, co není náboženstvím a co je proti náboženství...

Fráňa Šrámek, Nové náboženství, *Nový kult*, VII., 1904, č. 4, s. 74–77.

tých měšťanských nacionalistů zatlačování k povrchnímu internacionalismu, řešícimu příliš snadno a rychle národnostní otázky, podporují vždy snahy po národní autonomii, a představují si budoucnost hospodářskou jako federaci autonomních výrobních skupin, představují si podobně budoucnost politickou jako federaci autonomních národů.

...

N. (S. K. Neumann), Anarchista — spec. germanicus, Lidové noviny, XXI, 1913, č. 72, s. 1.

NÁVRH PROGRAMU STRANY ČESKÝCH ANARCHISTŮ KOMUNISTŮ

Kamarádi.

Řádnému sjezdu všech našich skupin, který konán bude v dubnu tohoto roku, podávám za sebe a ještě několik kamarádů z pražské skupiny dva úzce související návrhy:

1. Navrhuji, aby anarchisté komunisté čeští, nazýváni dosud v našem národě neodvislími socialisty, hnutím anarchistickým a podobně, přijali společný název Strana českých anarchistů komunistů.

2. Navrhuji, aby zpracován byl program Strany českých anarchistů komunistů a vydán tiskem.

V dalším odůvodňuji návrh první a k návrhu druhému podávám nárys.

Žádám, aby skupiny oba návrhy podrobily věcné úvaze, aby důvěrníci skupin mohli přijít už s určitým rozhodnutím svých skupin na sjezd.

Návrh, abychom se prohlásili politickou stranou, je dle mého názoru k řešení zralý. V posledním desetiletí účastníme se činně rozhodování o aktualitách v otázce odborové, národnostní, kulturní atd. Tedy my už ve skutečnosti jako politická strana s určitými programovými pozicemi vystupujeme, bylo by tedy jen důsledné, abychom program, který už dnes v život uvést se snažíme, jasně i formálně zpracovali, na sjezdu po důkladném promyšlení a upravení přijali, a tím dali sobě určitou programovou základnu pro soustavnou práci na poli politickém, hospodářském a kulturním. Nejsme jakýmsi teoreticko-mravním hnu-

Pierre Ramus:

Kritika a ocenění syndikalismu.

Přeložil J. Stain.

Cena 12 haléřů, poštou 15 haléřů.

Hádk. Mynka Holuba v Duchcově. — 1. — Proletářská knihkiskárna v t. Budějovicích.
1909.

tím, nýbrž určitou politickou stranou s určitými cíli i prostředky taktickými.

Návrh programu:

1. Jsme politickou stranou svéráznou, máme určitý politický cíl, pro jehož uskutečnění soustavně pracujeme, a tím je: anarchistický komunismus, čili uspořádání společnosti bez formace státní, kde hospodářským základem mají být venkovské zemědělské komuny (rolníci) a organizovaná tělesa ostatních oborů lidské užitečné práce (horníci, kovodělníci, učitelé, tkalci, lékaři, obuvníci, krejčí atd.) a politickým základem ne vojsko, policie, byrokracie, parlament, zákony atd., nýbrž společenské smlouvy mezi nejrůznějšími odbory. *Všeckterý majetek* v této nové společnosti, jež jest našim politickým cílem, má náležeti společnosti, soukromé vlastnictví by tu místa nemělo v žádné formě. (O podrobnostech této budoucí organizace z našeho nynějšího hlediska, dle našich vědeckých zkušeností, které ovšem nejsou neměnné, program definitivně zpracovaný, musil by se jasně a detailně i po stránce *správní* vyslovit, bez fráze, že uspořádání správní budoucí společnosti ponecháme na starost budoucím pokolením.)

Abychom tohoto cíle svých politických snah dosáhli, případně jeho přiblížení pokud možná urychlili, k tomu hlásáme svou určitou politickou taktiku, kterou už v dobách Prvé internacionály vypracovali Bakunin a jeho druží, totiž 1. Všeobecnou stávkou hospodářskou a 2. Zásadní anti-militarismus (i proti milici lidové). Těmito dvěma skutečně socialistickými taktickými prostředky hlásáme a děláme skutečnou politiku sociální, jež směřuje jednak proti organizacím státním, jednak proti složce dnešních států, kapitalismu a buržoáctví. Tato naše politická taktika je reálná, věčná oproti politické taktice sociálně demokratické a národně sociální (o buržoazních stranách netřeba nám vůbec mluvit); oproti taktice parlamentární, která je jen zdánlivou taktikou socialistickou, ve skutečnosti však je parlamentarismus a akce s ním spojené (volby do parla-

mentu) taktikou nereelní, utopistickou (spoléhá hloupě na dobrotu buržoazie a spravedlnost vlády!) a vhodnou pouze pro buržoazii, a ne pro proletariát a jeho politické cíle. Jsouce hlasateli generální stávky hospodářské a důsledného antimilitarismu, odmítáme zásadně volby do všech institucí, *kde se tvoří zákony*, tedy do parlamentů vůbec, jak zemských, tak i říšských.

2. Návrh národnostního programu Jako strana politická chceme organizovat politicky svůj národ. Maximální, konečný program národnosti splývá úplně s našim anarchistickým cílem politicko-hospodářským; chceme tedy připravovat organizaci svého národa (a ten je nám nejbližší a pro něj dovedeme nejlépe pracovat, právě jako tutéž schopnost předpokládáme na základě získaných zkušeností u Rusů, Francouzů, Němců, Angličanů atd.) v duchu anarchistického komunismu. Národ náš však žije dnes v organizaci státu kapitalistického v Rakousku a teritoriálně v zemích, jež nesou oficielní název země korunní království českého — aspoň ve veliké své většině. Jaké je stanovisko naše jako strany politické k státu rakouskému a jaké stanovisko naše k tak zvanému státu českému, jak po něm touží po většině v rámci Rakouska politické strany české: realisté, mladočeši, staročeši, radikální pokrokaři, národní socialisté, agráři a klerikálové. Jsme přirozeně jako strana anarchistická předně ze zásadních důvodů proti organizaci státní, a jsme tedy i proti Rakousku. Ale nejen zásadní důvody mluví pro toto naše stanovisko, nýbrž i důvody praktické. Rakouska nepotřebujeme, je nám naopak na obtíž. Národ má vyrábět pro svoji potřebu a ne pro export, jak dnes hlásá buržoazie a po ní opíjí se socialistické strany, sociálně demokratická a národně sociální. Decentralizace všeho průmyslu (to znamená, na příkladě znázorněno, textilnictví není už dnes jedinou doménou jako dříve Anglie, nýbrž pomalu textilnictví ovládá už dnes každá evropská země i země celého světa), decentralizační pochod průmyslu všeho druhu ve všech zemích a státech důsledně povede v nedlouhé době několika desítek let k nemožnosti exportu (až na rostlinstvo a jeho plody: káva a ještě některé, což ostatně jest podmněno

přírodou a ne společností), a ukazuje jasně na správný základ národohospodářský, který hlásáme my, že národ má vyrábět pro sebe. Národ náš, správněji řečeno pracující vrstvy českého národa (dělníci, řemeslníci, rolníci a lidé hlavou pracující) za dnešních poměrů již vyrábí tolik a platí tolik (neboť všecko placení dani atd. není vlastně nic jiného než zdanění práce!), že žíví nejen sebe, linou českou buržoazii, ale i větší část pasivních rakouských zemí a organizaci státu (administrativu, byrokracii a vojsko). Z toho jasně vysvítá, že Rakouska po stránce hospodářské jako příživníka naprosto nepotřebujeme, tím méně pak politiky, neboť právě křečkovitou velmocenskou politikou Rakouska trpíme ve všech oborech národního života. Český proletariát po exportu, a tudíž i po velmocenské politice Rakouska, naprosto netouží; potřebuje-li export hladově za bohatstvím a požitky ženoucí se buržoazie za dnešního soukromo-kapitalistického zřízení, ať se o něj stará, věci socialistů taková starost není.

Jsme tedy otevřeně proti Rakousku jako státu (neuvádím ani spousta důvodů kulturních, protireformaci atd.) a přiznáváme se k principu *nacionalizace* pro aktuální i budoucí politickou akci národnosti. To jest, ať jednotlivé kusy národnostních těles Rakousko obývajících se semknou v samostatné národnosti celky, jednak na území dnešního Rakouska — český národ v Čechách, na Moravě, ve Slezsku a na Slovensku, Maďaři v Uhrách, pokud je obývají jako národ, ne stát; Slovinci jednak ať semknou se v celek s kusy svých národností žijících v jiných státních svazcích (Poláci, Němci, Rusíni, Srbochorvaté, Italové, Rumuni).

Pracovat nám tedy třeba pro svobodu politickou i hospodářskou svého národa, nechceme však, aby národ náš vlastnil půdu nebo hleděl si přivlastnit půdu, která snad kdysi českou byla, ale kterou dnes mají v držení jiní národové (ku příkl. Němci). Jsme proti historickému státu českému, jednak z důvodů zásadních opět, jednak z důvodů praxe spravedlnosti k jiným národům.

Menšinou otázkou známe jen za buržoazně kapitalistického zřízení společnosti, neboť jsme pevně přesvědče-

ni, že menšiny české, byť i početné veliké, vyhnané bídou za prací do severních Čech, do Vídně, do Ameriky, vrátí se rády do českých krajů, jakmile lid provede, a třeba za jejich pomoci, sociální převrat, všeobecnou stávku hospodářskou, aby tu vnitřní kolonizaci, usazením se v svobodných českých vesnicích a v svobodných městech pracovaly pro sebe, pro obce, pro národní štěstí. (Totéž předpokládáme u menšin druhých národů.)

3. Nárys kulturního programu. Ve všech kulturních otázkách strana českých anarchistů uznává za správnou jediné taktiku přímé akce, ne taktiku legislativnou, zákonodárnou taktiku to nepřímou a pokrok lidu zdržující.

Tedy: 1. V menšinovém území dnešním vymáhá všechny kulturní nutnosti přímým nátlakem na obce a veřejné úřady (stávky dětí školou povinných atd.).

2. Vynaloží vše 1. na založení volných škol, typu Ferrerova, všude kde je dost bezkonfesionálních dětí; 2. na úplné zlaicizování škol středních a univerzit.

3. Příslušníci vystupují ze všech stávajících církví, nečekajíce na žádnou zákonodárnou odluku církve od státu.

4. Pokud děti v církvích se narodily a nemohou podle znění litery zákona býti odhlášeny rodiči z církevních organizací, všude vynaloží příslušníci Strany ČAK všeho úsilí, aby děti do náboženských hodin ani úkonů posílány nebyly.

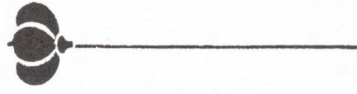
5. V obcích a) vynaloží všeho úsilí na vybudování rádných, zdravých škol a opatření jich všemi vědeckými pomocí a rádnými knihovnami žákovskými i učitelskými; všude v obcích bude pokrokové učitelstvo, zakládání společenských obecních domů pro osvětovou činnost (přednášky, divadla, knihovny), b) bude naléhati na racionální řešení otázky zdravotnické v obcích (bytová otázka, otázka nemocnic etc.), v otázce populační hlásá racionální omezení porodů za stávajícího sociálního zřízení.

Program komunální, školský a zdravotnický v definitivní formě zpracován by byl odborníky, a to z dvojího hlediska: a) vzhledem k přítomnosti b) vzhledem k uspořádání v budoucí společnosti, k níž spějeme.

PIERRE RÁMUS:

Všeobecná stávka a přímá akce v třídním boji proletariátu. —

Přeložil Aramis.

Nákladem „Hornických Listů“ v Duchcově.
Tiskem Ant. Štrombacha v Lounech.

4. Nárys hospodářského programu. Konečným cílem Strany českých anarchistů komunistů a nejdůležitějším cílem hospodářsko-politickým i provedení programu hospodářského — tj. organizace národa dle principu anarchistického komunismu neboli zespolednění všech předmětů výroby i konzumu, všeho majetku vůbec, odstranění mzdové soustavy.

K tomuto konečnému cíli, jak výše řečeno, Strana ČAK spěje jednak prostředky evolučními, tj. převratem myslí, získáváním lidu pro myšlenku všeobecné stávky hospodářské a pro myšlenku důsledného antimilitarismu. Cíl dosažen být může provedením všeobecné stávky hospodářské, evolute musí nutně přejít i revoluci. Bude-li převrat násilný či nikoliv, to nezáleží na převržených všeobecné stávky hospodářské, nýbrž na vládě a buržoazii.

Kromě tohoto maximálního programu hospodářského chce Strana ČAK zvednouti hospodářské a společenské poměry lidu již za stávajícího sociálního zřízení. Výrazem snah tu je **aktuální program hospodářský:**

1. Zkrácení doby pracovní.
2. Obmezení počtu pracovních dnů v týdnu.
3. Roční placená dovolená.
4. Odstranění noční práce.
5. Zrušení úkolové mzdy.
6. Zavedení minimálních mezd.
7. Bezpečnostní opatření v továrnách a pracovištích podniků vůbec.
8. Zavedení dělnických inspektorů placených a nezávislých na závodech.
9. Hygienická úprava podniků (zavedení lázní, sprch atd.).
10. Řádné sociální pojištění pro úraz, invaliditu a stáří.
11. Zakládání podniků konzumních a výrobních. Těmito dvěma formami hospodářské sebeochrany má být připravováno převzetí výroby i rozdělování produktů odborovými organizacemi.

Nositeli idejí konečného osvobození i potřeb aktuálních v Straně ČAK jsou jediné odborové organizace. (Hornické, textilní, učitelská, lékařská, kovodělnická atd., pokud není dostatečný počet příslušníků z jednoho oboru v místě — organizace všeoborová.)

Jako pro konečný cíl je taktika Strany ČAK určena generální stávkou a antimilitarismem, bojem přímým, tak i pro aktuální požadavky, odborové organizace naše uží-

vají přímé akce (stávka, sabotáž, pasivní rezistence, hospodářský a osobní nátlak na zaměstnavatele, hospodářský nátlak na stát a parlament, několikanásobní stávky všeobecné).

Na sjezdu v dubnu např. bylo by záhodno prohlásit nutnost generální stávky určitou dobu trvajicí jako demonstraci pro invalidní a starobní pojištění. Jisté účelnou propagandou získala by se pro tuto myšlenku masa ne spokojenců.

5. Organizace Strany českých anarchistů komunistů je naprosto odchylná od organizací jiných politických stran. Základním principem organizačním jest samospráva. Nejdůležitější jedničkou je autonomní organizace odborová. (Organizaci žen a mládeže v to počítaje, které zase požívaly by hodně samostatnosti v lůně skupiny samé.)

Odtud vycházejí (od jednotlivců skupin a od skupin, jež návrhy jednotlivců přijímají za své) všechny podněty pro akce hospodářské, národnostní, kulturní a politické, a nikoliv z ústředí, z výkonných výborů, jako je to obyčejem u jiných stran politických. Výkonného výboru u nás vůbec být nemůže. Každá organizace odborová má svého důvěrníka, kterého volí hlasováním. Princip hlasování v organizacích je pro nás přijatelný, neboť tak činíme již dnes všude a pak padá tu věcně na váhu, že za důvěrníka navrženeho všichni osobně z organizace znají. Důvěrník jest zodpovědný své organizaci, a proto jí náleží právo měnit a předávat funkci důvěrníka podle uvážení různým členům během roku.

Skupiny stejných oborů práce v kraji tvoří krajské federace. Federace krajské mají své krajské důvěrníky, jež volí na krajské konferenci důvěrníci všech organizací federace. Jmenovávají nové důvěrníky krajské má právo jen krajská konference všech skupin. Krajští důvěrníci (obyčejně dva, pokladník a druhý pro ostatní záležitosti) mají za úkol zprostředkování iniciativních návrhů mezi všemi skupinami kraje svého, vésti finance krajské federace a svolávat důvěrníky organizací ku krajským konferencím každého čtvrt roku, na přání organizace častěji. Kromě toho mají povinnost informovati důvěrníky zemské o dů-

ležitých akcích krajské federace. K usnadnění práce utvoří si krajští důvěrníci krajské komise, to jest seznam členů propagandistů v kraji ze znalců organizací odborových, žen, mládeže, družstevních. Tito propagandisté mohou prostě být jmenováni krajskými důvěrníky pro určitý obor práce.

Volba krajských důvěrníků děje se pravidelně na jeden správní rok.

O akcích, jež týkají se celé Strany českých anarchistů komunistů, je kompetentní rozhodovati pouze sjezd všech organizací, který schází se nejméně jedenkrát do roka, v případech naléhajících i vícekrát. Sjezd svolávají zemští důvěrníci strany na dobu, již určí vždy sjezd předcházející. Zemské důvěrníky volí sjezd všech skupin na dobu jednoho roku. Počet jich stanoví se dle potřeby (pokladník, jeden pro odbory, jeden pro věci bezkonfesijnosti se týkající, jeden pro vězeňský fond, jeden pro agitační fond).

Důvěrníci zemští mají povinnost informovati krajské důvěrníky o všech důležitějších akcích v jednotlivých krajích, vésti statistiky svých oborů, výkazy peněz, podávati zprávy krajským důvěrníkům o tisku a podobně.

Zemští důvěrníci nemají žádného práva rozhodovati o akcích, jež mají se vésti v jednotlivých odborových organizacích, v krajských federacích neb v celé straně. Jsou silami pouze administrativními a svou iniciativu mohou uplatnit v místní organizaci nebo na sjezdech krajských federací neb celé strany.

Sjezdu celé strany zúčastniti se mohou příslušníci strany bez rozdílu.

Každý má právo na sjezdu projevit svůj názor k daným bodům programu, *ale právo hlasovati* o rezolucích a různých bodech programu, o návrzích atd. mají pouze důvěrníci organizací. (Tentýž jednacím řád platí i pro konference krajské!)

K sjezdům řádným i mimořádným určené programové body (iniciativní návrhy jednotlivců a skupin) musí být vždy předem předloženy všem skupinám k rozhodování a organizace (skupiny) mají *právo* se buď hned doma usnést, zda jsou pro či proti v určité otázce, anebo pone-

chatí volnost vyslanému důvěrníku v rozhodování o té věci svobodně dle dobrého uvážení až na sjezdu. V případě, že už doma rozhodne skupina pro neb proti, povinen je důvěrník na ověřeném listě organizaci přinést, *kolik členů organizace* bylo pro a kolik proti. (Proč, vysvitne z následujícího.)

Na sjezdu rozhoduje prostá majorita, a sice takto stanovena: hlasují pouze důvěrníci skupin, u nichž mandátová komise zjistí, za kterou skupinu (odborovou organizací) jsou vysláni, kolik členů rádně platících příspěvků strany zastupují. Při hlasování spočte se, kdo je pro, kdo proti, kolik členů zastupuje (případně, rozhodla-li už doma skupina o návrhu, kolik členů doma bylo pro a kolik proti). Tím objeví se rezultat, výsledek, který není vlastně ničím jiným než usnesením všeho lidu ve straně organizovaného (plebiscit).

Usnesení většinou sjezdu takto stanovenou přijaté je *závazné* pro všechny příslušníky Strany ČAK do odvolání snad sjezdem následujícím, neboť nejsou to pak návrhy přijaté náhodnou majoritou nebo majoritou nakomandovanou, nýbrž majoritou, jež má kořeny ve skupinách (organizacích). Tímto způsobem hlasování na sjezdech a usnesení se sjezdů jako nejvyšší instituce strany stávají se ve skutečnosti jen *formálním* projevem vůle všech. Návrhy zásadní důležitosti (zda jsou důležitosti zásadní, to hlasováním před debatou o návrhu podávaném rozhodnou důvěrníci sjezdoví), které přímo až na sjezdu předloží k projednávání jednotlivci nebo skupiny, aniž předem postarali se před sjezdem o uvědomění ostatních organizací, mohou být na sjezdu vyslechnuty, může o nich podle dobrého zdání přítomných důvěrníků skupin být i hlasováním rozhodnuto, *ale závaznými* takto přijaté návrhy stávají se pro všechny příslušníky strany až po případném schválení sjezdem následujícím — anebo projeví-li většina skupin po sjezdu souhlas, což publikováno by musilo být zemskými důvěrníky v listech strany.

Placení příspěvku Straně ČAK, to jest určitý peníz místní skupině, určitý peníz krajské federaci a určitý peníz pokladníku strany — to ponechávám prozatím dobrě-